

การรับรู้และบทบาทของเทศบาลตำบล ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี

Perception and Role of Sub-district Municipals on the Elderly Welfare in the Region of Chonburi Province

สุพจน์ บุญวิเศษ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และ 3) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และบทบาทของผู้บริหารเทศบาลตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, อายุ, การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน) ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ตัวอย่างเป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล จำนวน 270 คน สถิติที่ใช้ใน

* รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ บุญวิเศษ อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (frequency distribution) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ One-Way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ภายในหลังการทดสอบความแปรปรวน ด้วยวิธีการแบบ LSD

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษามีภูมิใจว่า ส่วนใหญ่ทำงานตำแหน่ง samaชิกสภากเทศบาล ตำแหน่ง มีประสบการณ์ทำงานที่ดำรงตำแหน่ง 3-4 ปี ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานหรือเคยเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้าน สวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์มาก่อน

การทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาท หน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน พบร่วม เอก อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ดำรงตำแหน่งอยู่ มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน 2) ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน และ 3) ผู้บริหารเทศบาล ตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

Abstract

This research aims to study perception of executives in Sub-district Municipals on the elderly welfare in the region of Chonburi Province, to study role of Sub-district Municipals on the elderly welfare in the region of Chonburi Province, and to compare perception and

role of Sub-district Municipals on a basis of individual data (gender, age, education, and working experience) of executives in Sub-district Municipals on the elderly welfare in the region of Chonburi Province. Executives having a responsibility on the elderly welfare are consisted of mayors of Sub-district Municipals, members of Sub-district Municipals, and deputies of Sub-district Municipals totally 270 executives. Statistics used for analysis are frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis is tested by t-test and One-Way ANOVA to compare means of independent factors by setting a significant value in analysis at .05, and to compare each pair after testing variance by using the LSD method.

Samples answering questionnaires are mostly male are mostly aging between 41-50 years old, are mostly graduated at bachelor, are currently being members of Sub-district Municipals, have working experiences around 3-4 years, have mostly never attended training courses or studying social welfares or social works, and mostly have no experience in volunteers in social welfares or social works.

A hypothesis test finds that (1) the role of executives of Sub-district Municipals in responsibility for local administrative organization, in arranging welfares for the elderly in communities, and in arranging welfares in totally and in gender are not different; (2) the role of executives of Sub-district Municipals in responsibility for local administrative organization, in arranging welfares for the elderly in communities, and in arranging welfares in totally and in age are not different; and (3) the role of executives of Sub-district Municipals in responsibility for local administrative organization, in arranging welfares for the elderly in communities, and in arranging welfares in totally and in educational levels are significantly different at .05

บทนำ

ในสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถือว่าผู้สูงอายุ คือ 人群นีบุคคล ที่อยู่ในสังคมในฐานะผู้ให้มาโดยตลอด กล่าวคือ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ตลอดจนประสบการณ์ชีวิตที่ได้สั่งสมมาไว้ ให้กับสังคมรุ่นหลัง ซึ่งในการดำรงอยู่ของสังคม เช่นนี้ทำให้เกิดสังคมที่ยึดถือ ผู้สูงอายุเป็นหลักสำคัญของครอบครัว เป็นผู้นำครอบครัวที่พร้อมและสามารถ ให้ประ祐ชนแก่สังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในสังคมถือเป็น人群นีบุคคลคงไว้ ถึงเวลาที่สังคมควรที่จะตระหนกในความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้สูงอายุ เพื่อตอบแทนในวันที่ท่านอยู่ในวัยเด็กอย หรืออยู่ในช่วงที่กำราพเสื่อมถอย เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับความคุ้มครองและ庇護เชิงสิทธิสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างผาสุก

จากสังคมที่ได้เปลี่ยนแปลงจากลักษณะดั้งเดิมไปสู่ความทันสมัย ขั้นจะเห็นได้จากการขยายตัวของชุมชนเมือง ทำให้ระบบครอบครัวในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีขนาดเล็กลง มีความจำเป็นที่จะต้องมีการย้ายถิ่นที่อยู่ของสมาชิก ในครอบครัวแบบขยายเพิ่มจำนวนมาก ครอบครัวในปัจจุบันจึงมีลักษณะเป็น ครอบครัวเดียว ผู้สูงอายุที่เป็นภาระหรือไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นได มักจะ ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง ยิ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเร็วเท่าใด ผู้สูงอายุก็จะ ยิ่งลดบทบาทและความสำคัญเร็วขึ้นเท่านั้น ถึงแม้ว่าสังคมนั้นๆ จะมีผู้สูงอายุ อยู่ในจำนวนมากก็ตาม

โครงสร้างประชากรในสังคมของทุกประเทศในโลกมีการเปลี่ยนแปลง ของประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและจะเพิ่มขึ้นประมาณ 2 เท่าของ ทุกๆ 20-25 ปี จากรายงานของผู้เชี่ยวชาญองค์กรอนามัยโลก ระบุอยู่ใน ประเทศกำลังพัฒนาและในประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา ประชากรที่มี อายุ 60 ปีขึ้นไป มีอัตราเพิ่มขึ้นเร็วกว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรทั้งหมด สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมของไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) ระบุว่าโครงสร้างสังคมไทยมีแนวโน้ม เปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และสังคมเมือง (Urbanization)

มากขึ้น กลุ่มประชากรวัยเด็กจะมีสัดส่วนลดลง จากร้อยละ 23.0 ใน พ.ศ. 2545 เป็นร้อยละ 21.9 ใน พ.ศ. 2549 ในขณะที่กลุ่มประชากรผู้สูงอายุ จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 9.8 เป็นร้อยละ 10.9 ในเวลาเดียวกัน และคาดการณ์ได้ว่าอีก 10 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะมีประชากรที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มากขึ้นไม่น้อยกว่า 7-8 ล้านคน และจะประสบปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านความมั่นคงของรายได้และ การทำงาน ด้านสังคมวัฒนธรรมและด้านสวัสดิการสังคม ส่งผลให้ประเทศไทย มีการปรับติดตามการพัฒนาประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และ 10 โดยให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพ และสวัสดิการสังคม รวมถึงการมีหลักประกันความมั่นคงในการดำเนินชีวิตแก่ ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น¹

การจัดบริการและการดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้น ควรมี ส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็น เรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกับประชาชนและผู้สูงอายุเป็นผู้สร้างท่อน สถาปัตยนาและความต้องการของตน ส่วนชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องเป็นฝ่ายสนับสนุนให้เกิดการแก้ไขปัญหาและการจัดบริการ ดำเนินงานต่างๆ ที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตดังกล่าว เทศบาลตำบลเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญมากสำหรับการจัดบริการและ การดูแลผู้สูงอายุ เนื่องจากเทศบาลตำบลมีความใกล้ชิดกับประชาชน มีปัจจัย ความพร้อมด้านทรัพยากรและทุนทางสังคมมากมาย เทศบาลตำบลจึงต้อง ตระหนักรถึงความสำคัญของการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ รวมทั้งรู้ถึงบทบาทต่อ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม

ดังนั้น การศึกษาเรื่องการรับข้อมูลและบทบาทเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัด สวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ จังหวัดชลบุรี จึงมีความสำคัญเพื่อวางแผนการจัด สวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุในปัจจุบันและในอนาคตนั้น ถือว่าเป็นหน้าที่ ของเทศบาลตำบลโดยกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นการสร้างการรับรู้ของผู้บริหาร

¹ ฐิติรัตน์ ดีคิโนน. บทบาทองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน กรณีศึกษา จังหวัดหนองคาย. 2550. หน้า 5.

เทศบาลตำบลเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุว่าควรมีแนวทางในการดำเนินการและมีความสำคัญอย่างไร เพื่อลดปัญหาผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี
- 2) เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดชลบุรี
- 3) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และบทบาทของผู้บริหารเทศบาลตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, อายุ, การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน) ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีที่มีต่อบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

สมมติฐานของการวิจัย

- 1) ผู้บริหารเทศบาลตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีการรับรู้เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก
- 2) เทศบาลตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรีมีบทบาทในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนอยู่ในระดับมาก
- 3) การรับรู้และบทบาทของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, อายุ, การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน) ที่แตกต่างกันมีผลต่อบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

มิติเนื้อหา: การศึกษาวิจัยครั้นนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ บทบาท และปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

มิติพื้นที่: เป็นการศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 แห่ง²

มิติประชากร: เป็นการศึกษาผู้บริหารเทศบาล (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล, สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษา คือ ผู้บริหารเทศบาล (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล, สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล) จำนวน 420 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้บริหารเทศบาล (นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบล, สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล) จำนวน 270 คน จากการเปิดตารางของเครือข่ายและมอร์แกน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่

1.1 การรับรู้ของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชน

1.2 บทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชน

- ด้านรายได้
- ด้านสุขภาพอนามัย
- ด้านท่องเที่ยวอาชีว
- ด้านการศึกษา
- ด้านนันทนาการ

² เทศบาลตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ข้อมูลจากสำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี. เว็บ. <http://www.chonburilocal.go.th>. 19 กันยายน 2554.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารเทศบาลตำบลที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี
2. ได้รับทราบบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี
3. เป็นข้อมูลที่นำมาใช้ในการปรับบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี
4. เป็นข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนิสิต นักศึกษา ในวิชาที่เกี่ยวข้อง

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการแปลผลหรือตีความหมายที่เกี่ยวกับความเข้าใจของผู้บริหารเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

บทบาท หมายถึง แบบแผน พฤติกรรมหรือการได้กระทำต่างๆ ของบุคคลต่อการปฏิบัติงานตามลักษณะและหน้าที่ซึ่งขอนอยู่กับฐานะหรือตำแหน่งของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน

เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลตำบล จำนวน 30 แห่งในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี

ผู้บริหารเทศบาลตำบล หมายถึง นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล และปลัดเทศบาลตำบล ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 แห่ง

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในชุมชน เขตการปกครองของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี

การรับรู้ของเทศบาลตำบลต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ หมายถึง กระบวนการแปลหรือตีความหมายที่เกี่ยวกับความเข้าใจของผู้บริหารเทศบาลตำบลเรื่องภารกิจตามกฎหมายและงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ หมายถึง ประเภทของสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่เทศบาลตำบลจัดให้มีขึ้นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เพื่อปะกันความเป็นอยู่ที่ดีของผู้สูงอายุ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี และมีหลักประกันในชีวิต โดยไม่เพียงแต่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ยังรวมถึงมาตรการป้องกันและส่งเสริมสวัสดิการสังคมให้ดีขึ้นด้วย ประเภทสวัสดิการ ได้แก่ สวัสดิการด้านรายได้ สวัสดิการด้านสุขภาพ อนามัย สวัสดิการด้านท่องยานพาณิชย์ สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านนันทนาการ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการสำคัญต่อชีวิตของมนุษย์ในการทำความเข้าใจ และแปลผลข้อมูลที่ได้รับมาจากการสัมผัส ลักษณะของมนุษย์โดยผ่าน ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ ตา (การมองเห็น) หู (การได้ยิน) จมูก (การดมกลิ่น) ลิ้น (การลิ้มรส) และผิวนัง (การสัมผัส) ซึ่งการแปลความหมายจะแตกต่าง กันไป ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้า ตัวกระตุ้น ประสบการณ์และการเรียนรู้ในอดีตของ แต่ละบุคคล ซึ่งการรับรู้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วิเชียร วิทยอุดม³ กล่าวว่า การรับรู้ คือ การเลือกสรรและการจัด ระเบียบซึ่งแต่ละคนก็จะรับรู้ต่างกันไป แม้ในสถานการณ์เดียวกัน ขึ้นอยู่กับ การเลือกสรรเรื่องที่จะรับรู้และการจัดระเบียบข้อมูลที่ได้รับ รวมทั้งการตีความ ในสิ่งที่รับรู้

Moorehead and Griffin⁴ ได้ให้ความหมายของการรับรู้ว่า เป็น กระบวนการซึ่งบุคคลใช้จัดระเบียบ และตีความรู้สึกประทับใจของตนเอง เพื่อให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

³ วิเชียร วิทยอุดม. พฤติกรรมองค์กร. 2547.

⁴ Moorhead Gregory and Ricky W. Griffin. *Organizational Behavior: Managing People and Organization*. 1998.

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

บทบาทนับได้ว่ามีความสำคัญมากทั้งด้านจิตวิทยาและสังคม เข้าใจ ทั่วไปว่า “บทบาท” ซึ่งมาจากคำว่า “Role” ในภาษาอังกฤษและเริ่มนำเข้ามา เพย์เพรเว่อร์ปะนามปี ค.ศ. 1930 และได้มีความหมายในลักษณะการแสดง บทบาทความคิดเห็น ความรู้สึกตามทัศนคติของตน

ในการศึกษาความหมายของบทบาท มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ดังนี้

พัทยา สายธู^๕ ได้ให้แนวความคิดที่เกี่ยวกับบทบาท ดังนี้ บทบาท คือ การกระทำต่างๆ ที่ “บพ” กำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องทำ ทราบได้ที่ยังคงอยู่ใน “บพ” นั้น เปรียบได้เหมือน “บท” ของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดง ในละครเรื่องนั้นฯ ว่ามีบทบาทที่จะต้องแสดงอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุ

ในการศึกษาบทบาทการจัดสวัสดิการ สำหรับผู้สูงอายุของเทศบาล ตำบล ที่จะต้องจัดตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภากำบด และ องค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น นอกจากเทศบาลตำบลจะต้อง ดำเนินถึงความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน และสภาพปัจจัยทางด้าน ของผู้สูงอายุในชุมชนแล้ว เทศบาลตำบลยังจะต้องดำเนินถึงหลักของการจัด สวัสดิการของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความครอบคลุม ความเป็นธรรม และความทั่วถึง ตามหลักของการจัดสวัสดิการสังคม สำหรับผู้สูงอายุระดับ สามัญ แต่ละระดับประเทศไทย ที่เทศบาลตำบลผู้รับผิดชอบต้องให้ความ สำคัญ ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมาใช้ในการศึกษา ดังนี้

^๕ ข้างถึงใน ณรงค์ เสิงประชา. มโนyer กับสังคม. 2541. หน้า 136.

1. สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย
  2. หลักการขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ
  3. นโยบายกลไกและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ
    - 1) แนวโนบายสวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทย
    - 2) ปฏิญญาผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2542
    - 3) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546
    - 4) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) มาตรา 11
- ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การสงเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้
- (1) การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดให้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
  - (2) การศึกษา การศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
  - (3) การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
  - (4) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
  - (5) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในด้านที่ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณูปโภค
  - (6) การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
  - (7) การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
  - (8) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทำรุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง
  - (9) การให้คำแนะนำ ปรึกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี หรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว
  - (10) การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

(11) การส่งเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(12) การส่งเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

(13) การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด ของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเรียวยาญูเฉพะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบด้วยเป็นสำคัญ

การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานตามวรรคสอง ดำเนินการให้โดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยไม่ส่วนลดเป็นกรณีพิเศษ ก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาลตำบล

เทศบาลตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก โดยทั่วไปเทศบาลตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขากิบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลโดยการทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรีที่นั่งคนทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารและสภาเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คน ที่ราชภรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีมายจากการเลือกตั้งโดยตรงจากชาวชุมชนเขตเทศบาล

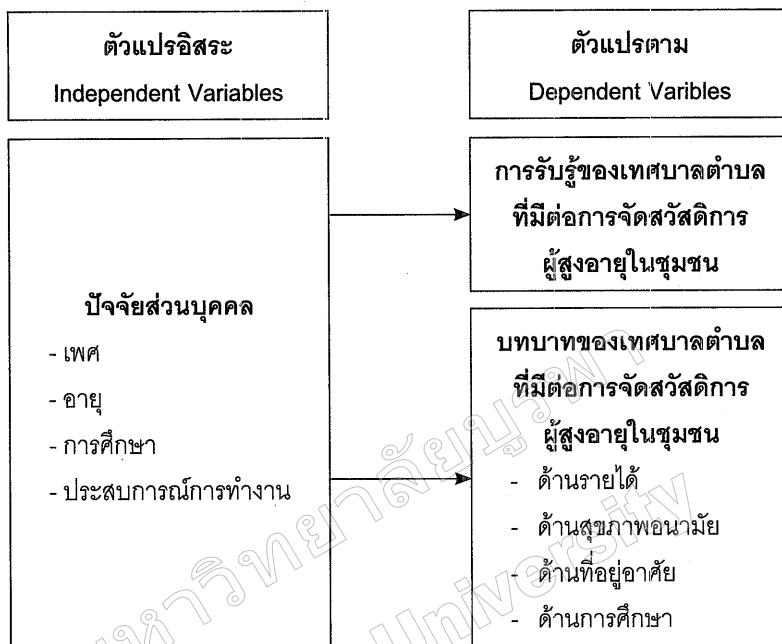
เทศบาลตำบลมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความสะอาด สร้างและบำรุงถนนและท่าเรือ ดับเพลิงและกู้ภัย จัดการศึกษา ให้บริการ

สาขาวรรณสุข สังคมสงเคราะห์ และรักษากาลีมนตรอมันดีในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังอาจจัดให้มีสาขาวรรณปีโภคและสาขาวรรณปีการอื่นๆ ได้ตามสมควร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการวิจัยเรื่องการรับรู้และบทบาทเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 การรับรู้ของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน
  - 2.2 บทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน
    - ด้านรายได้
    - ด้านสุขภาพอนามัย
    - ด้านที่อยู่อาศัย
    - ด้านการศึกษา
    - ด้านนั้นๆ นาการ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Auantitative Research) มุ่งที่จะศึกษาการรับรู้และบทบาทเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรีซึ่งได้นำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีการศึกษาวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารเทศบาล จำนวน 420 คน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล จำนวน 30 คน
- 2) สมาชิกสภาเทศบาลตำบล จำนวน 360 คน
- 3) ปลัดเทศบาลตำบล จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างและการเลือกสุ่ม

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารเทศบาล ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 30 คน

- ปลัดเทศบาลตำบลเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 30 คน

- สมาชิกสภาเทศบาลตำบล จำนวน 360 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง ด้วยตารางสำเร็จรูปของครอชีและมอร์แกน ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ได้จำนวน 186 คน

2) การเลือกสุ่ม

- การสุ่มตัวอย่างใช้การเลือกสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะถูกแจกจ่ายไปยัง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 แห่ง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด คือ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล 30 คน และ ปลัดเทศบาลตำบล 30 คน

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะถูกแจกจ่ายไปยังสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด 30 แห่ง กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 186 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเทศบาลละ 6.2 คน ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติจะเก็บข้อมูลเทศบาลละ 7 คน ตามสัดส่วนโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้จำนวนทั้งสิ้น 210 คน

- สรุป จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยทั้งหมดทั้งสิ้น (นายกเทศมนตรี และปลัดเทศบาล รวม 60 คน และสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จำนวน 210 คน) 270 คน

ผู้บริหารเทศบาล	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	30	30
สมาชิกสภาเทศบาลตำบล	360	210
ปลัดเทศบาลตำบล	30	30
รวม	420	270

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้และบทบาทเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยศึกษาจากเอกสาร (นโยบาย ระเบียบ คำสั่ง บ叨ความ วารสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง) และการศึกษาภาคสนาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และปลัดเทศบาลตำบล ของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีทุกแห่งจำนวน 30 แห่ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้นนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการรับรู้และบทบาทเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อยกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานที่ดำรง

ตำแหน่ง การฝึกอบรม ประสบการณ์การทำงานหรืออาสาสมัคร แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของเทศบาลตำบลต่ออบตบาท ภารกิจตามกฎหมายและงานด้านสวัสดิการสังคม เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ คือ ใช่ และไม่ใช่ จำนวน 30 ข้อแบบสอบถาม ข้อ 8-37 โดยข้อที่ “ใช่” จะมี เนื้อหาข้อ 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 20, 22-24, 27-31, 33-34 และ 36-37 เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบให้คะแนน 0 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินผลการรับรู้ของเทศบาลตำบลต่ออบตบาทภารกิจ ตามกฎหมายและงานด้านสวัสดิการสังคมโดยใช้กราฟห้าช่วงกว้างของ อันตรภาคชั้น⁶ ซึ่งคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยแล้วแบ่งคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ระดับการรับรู้สูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 81-100

ระดับการรับรู้ปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 61-80

ระดับการรับรู้ต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 60

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบล ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มีบทบาทมากที่สุด มีบทบาทมาก มีบทบาทปานกลาง มีบทบาทน้อย มีบทบาทน้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

- ด้านรายได้ จำนวน 6 ข้อ
- ด้านสุขภาพอนามัย จำนวน 9 ข้อ
- ด้านที่อยู่อาศัย จำนวน 5 ข้อ
- ด้านการศึกษา จำนวน 4 ข้อ
- ด้านนันทนาการ จำนวน 6 ข้อ
- ด้านอื่นๆ จำนวน 10 ข้อ

⁶ หลักพิชชา วิทยานุวัฒน์ ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยของประชาชนบ้าน สำโรง หน้าที่ 2 ตำบลประสนสุข อำเภอชุมพร จังหวัดนราธิวาส 2549. หน้า 33.

โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนในแต่ละระดับเป็นดังนี้	
มีบทบาทมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
มีบทบาทมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
มีบทบาทปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
มีบทบาทน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
มีบทบาทน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
เกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผล	
ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้	
อัตราภาคชั้น = <u>คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด</u>	

$$\begin{aligned} & \text{จำนวนชั้น} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงแบ่งระดับบทบาทของเทศบาลตำบล ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุออกได้เป็น 5 ระดับดังต่อไปนี้

คะแนน 4.21 – 5.00	หมายถึง มีบทบาทมากที่สุด
คะแนน 3.41 – 4.20	หมายถึง มีบทบาทมาก
คะแนน 2.61 – 3.40	หมายถึง มีบทบาทปานกลาง
คะแนน 1.81 – 2.60	หมายถึง มีบทบาทน้อย
คะแนน 1.00 – 1.80	หมายถึง มีบทบาทน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและบทบาทของเทศบาลตำบล ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ จากนั้นนำมามากนัดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและตรวจสอบเนื้อหาของแบบทดสอบว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน ดังนี้

1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธนุ ศรีไธสง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) นางทองปีด สร้อยเพชร หัวหน้าฝ่ายปกครองเทศบาลตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี

3. นำแบบสอบถามที่ได้แปลงใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบล จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.971 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นได้

4. จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ในภาระวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยแจ้งวัตถุประสงค์การศึกษาและชี้แจงรายละเอียดของการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

3. มีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับภาระวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การรับรู้ของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ บทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัด

สำรวจดิจิทัลผู้สูงอายุ และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ป้อนของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลด้านการรับรู้ของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
3. ข้อมูลด้านบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
4. การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ One-Way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ภายหลัง การทดสอบความแปรปรวน ด้วยวิธีการแบบ LSD

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารเทศบาลตำบล ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และบทบาทของผู้บริหารเทศบาลตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ, อายุ, การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน) ของผู้บริหารเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ตัวอย่างเป็นผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล สมาชิกสภาเทศบาลตำบล และ

ปลดเทศบาลตำบล จำนวน 270 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งคำถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1. ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2. ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของเทศบาลตำบลต่อบทบาทภารกิจตามกฎหมาย และงานด้านสวัสดิการสังคม ส่วนที่ 3. ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

สรุปผล

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากที่สุด จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 82.96 และเป็นเพศหญิง จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.63 และมีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปฐมฐานたり มากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 30.37 รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.15 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 18.15 มีการศึกษาระดับสูงกว่าปฐมฐานたり จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 และมีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 ส่วนใหญ่從ทำงานตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลมากที่สุด จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา คือ ตำแหน่งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และตำแหน่งตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบล จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานที่ตำแหน่ง 3-4 ปี มากที่สุด จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 45.19 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ทำงานที่ตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 44.81 และ

มีประสบการณ์ทำงานที่ดำรงตำแหน่งจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคม หรือสังคมสงเคราะห์มากที่สุด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 84.44 และเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงพัฒนาสังคม, ปกครองส่วนท้องถิ่น, ประธานชุมชนเทศบาล, สถานพินิจเด็กและเยาวชน, สพท. ประถมศึกษาเขต 3 และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงฯ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานหรือเคยเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์มาก่อนมากที่สุด จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 84.07 และเคยมีประสบการณ์ในการทำงานหรือเคยเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์มากก่อน เช่น กรมสังคมสงเคราะห์, ผู้ใหญ่บ้าน, กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง, คณะกรรมการศาลเจ้า, ประธานชุมชนเทศบาล, สถานพินิจเด็กและเยาวชน, สพท. ประถมศึกษาเขต 3, สมาคมเหล่ากาชาด, สาธารณสุข, ดูแลผู้สูงอายุ และอาสาสมัครแรงงาน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.93 ตามลำดับ

2. ระดับการรับรู้ของเทศบาลตำบลต่อบบทบาทภารกิจตามกฎหมาย และงานสวัสดิการสังคม สามารถอธิบายได้ดังนี้

เมื่อพิจารณารายข้อ พ布ฯ อยู่ในระดับสูง จำนวน 13 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 8 หน้าที่ของเทศบาลตำบล มาตรา 50 คือ บำรุงรักษาท่าน้ำ ทางบก ส่งเสริมการศึกษา วัฒนธรรม การพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ คิดเป็นร้อยละ 95.6, ประเด็นข้อที่ 12 การกระจายอำนาจจากกรรฐ หมายถึง มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณูปโภคของประชาชนในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 95.6, ประเด็นข้อที่ 28 ปรัชญาของงานด้านสังคมสงเคราะห์มีค่านิยมที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน แต่ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน คิดเป็นร้อยละ 94.5, ประเด็นข้อที่ 37 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีหลากหลายรูปแบบ นอกจากเงินบริการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 94.5, ประเด็นข้อที่ 18

เงินที่รัฐบาลจัดให้ผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เรียกว่า เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 93.0, ประเด็นข้อที่ 30 งานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมมีความเกี่ยวข้องกัน คือ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 93.0, ประเด็นข้อที่ 34 การจัดสวัสดิการชุมชนจำเป็นต้องสร้างความรู้สึกเป็นพลเมือง และการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 93.0, ประเด็นข้อที่ 36 เศษbaล์ดําบลจะต้องให้บริการผู้สูงอายุตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 93.0, ประเด็นข้อที่ 27 ปรัชญาของงานด้านสังคมสงเคราะห์ คือการช่วยเพื่อให้ช่วยตนเองได้ คิดเป็นร้อยละ 91.1, ประเด็นข้อที่ 17 ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 88.1, ประเด็นข้อที่ 14 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุไม่จำเป็นต้องทำก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 87.4, ประเด็นข้อที่ 20 เศษbaล์ดําบลมีภารกิจและอำนาจในการจัดบริการสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมบที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดีเท่าเดิม หรือดีกว่าส่วนราชการที่เคยจัด หรืออย่างน้อยก็มีคุณภาพเท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 85.2 และประเด็นข้อที่ 25 วัตถุประสงค์ของสังคมสงเคราะห์ มุ่งเน้นเรื่องบุญกุศลเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 83.3 ตามลำดับ

อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 32 รูปแบบของการให้บริการด้านสวัสดิการสังคม มีเพียงการให้เงินหรือสิ่งของเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 77.4, ประเด็นข้อที่ 33 ชุมชนก็สามารถจัดกิจกรรมด้านสวัสดิการในชุมชนได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 77.0, ประเด็นข้อที่ 31 งานสวัสดิการสังคมเกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย รายได้ การศึกษา การแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 75.9, ประเด็นข้อที่ 21 การถ่ายโอนภารกิจด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีเฉพาะการสังคมสงเคราะห์เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 74.4, ประเด็นข้อที่ 24 ภารกิจที่เศษbaล์ดําบล สามารถเลือกทำได้โดยอิสระตามความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น ได้แก่ งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานส่งเสริมอาชีพ งานส่งเสริมประชาธิบัติฯ อนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 72.6, ประเด็นข้อที่ 26 โครงการ กิจกรรมที่ด้านสังคมสงเคราะห์ได้มีจำเป็นต้องใช้ความรู้ทักษะใดๆ ใน การปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 65.9, ประเด็นข้อที่

35 งานสวัสดิการสังคม เป็นการจัดให้บริการเฉพาะผู้ประสบปัญหาทางสังคม เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 66.0, ประเด็นข้อที่ 11 ตามแผนการกระจายอำนาจท้องถิ่น มีการจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ทั้งหมดในปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 65.6, ประเด็นข้อที่ 15 ภาครัฐได้มีการถ่ายโอนงานการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุไปให้เทศบาลตำบลดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2542 คิดเป็นร้อยละ 65.6, ประเด็นข้อที่ 13 เทศบาลตำบลสามารถทำหน้าที่ดูแลคนในสังคมฯ ในการจัดสวัสดิการหรือจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตเองโดยยึดถือตามความต้องการของชุมชน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับกฎหมายอื่น คิดเป็นร้อยละ 64.8, ประเด็นข้อที่ 23 ภาครัฐที่ให้เทศบาลตำบลต้องทำหมายถึง รัฐจะไม่ทำภารกิจนี้แต่จะมอบให้เทศบาลตำบลเป็นผู้จัดการแทน ได้แก่ งานด้านคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสาธารณสุขและสุขาภิบาล ความจำเป็นพื้นฐานและงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 62.2 และประเด็นข้อที่ 10 เทศบาลตำบลขาดความเป็นอิสระทั้งในด้านการจัดการงบประมาณและการบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 60.4 ตามลำดับ

และอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 5 ประเด็น ประเด็นข้อที่ 16 การพิจารณาเทศบัญญัติ และเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารและปลัดเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 59.3, ประเด็นข้อที่ 9 เทศบาลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบล เนพะด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 45.6, ประเด็นข้อที่ 19 การถ่ายโอนภารกิจให้กับเทศบาลตำบล จะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.6, ประเด็นข้อที่ 29 กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถนำมาใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ได้ คิดเป็นร้อยละ 38.1 และประเด็นข้อที่ 22 การทำงานของเทศบาลตำบล สามารถทำงานได้โดยไม่ต้องอาศัยส่วนร่วมของประชาชนในตำบล คิดเป็นร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

3. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น
ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียบลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 5 ด้าน

นั้นทนาการ ($\bar{X} = 3.61$), ประเด็นข้อที่ 6 ด้านอื่นๆ ($\bar{X} = 3.54$), ประเด็นข้อที่ 1 ด้านรายได้ ($\bar{X} = 3.43$) และประเด็นข้อที่ 2 ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 3.42$) และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็นที่สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ประเด็นข้อที่ 4 ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.30$) และประเด็นข้อที่ 3 ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

4.3 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วมบทบาทหน้าที่ของ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาท การจัดสวัสดิการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนั้นทนาการ และด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุใน ชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ ด้านสุขภาพอนามัย พบร่วมคู่ที่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับປั้นสามัญศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปวช.

คีกษากับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการด้านการศึกษา พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 6 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และกลุ่มที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษากับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการดูแลสวัสดิการด้านนี้นักการ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปฐมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปฐมศึกษา

4.3.4 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษาภูมิบริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการต้านยื้นฯ พ布ว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูง กับปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และกลุ่มที่มี การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3.5 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา กับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมเฉลี่ย พ布ว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 คู่ คือ ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษา กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.4 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วบบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการที่มีระดับการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ และด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการดำรงตำแหน่งกับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย พบร่วบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 คู่ คือระหว่างกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับปลัดเทศบาลตำบล กับกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล และกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับปลัดเทศบาลตำบล กับกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับสมาชิกสภาเทศบาลตำบล

4.4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการดำรงตำแหน่งกับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการด้านนันทนาการ พบร่วบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่ คือระหว่างกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับปลัดเทศบาลตำบล กับกลุ่มที่มีการดำรงตำแหน่งระดับสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรีที่มีการดำรงตำแหน่งระดับปลัดเทศบาลตำบล จะมีค่าเฉลี่ยในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ ด้านนันทนาการอยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่มีการดำรงตำแหน่งระดับสมาชิกสภาเทศบาลตำบล

4.4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่คือระหว่างกลุ่มที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบล กับกลุ่มที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีสภาพเทศบาลตำบลหมายความว่า ผู้บริหารเทศบาลตำบลจะมีค่าเฉลี่ยในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการด้านอื่นฯ อยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบล

4.4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างระดับการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมเฉลี่ย พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่ คือระหว่างกลุ่มที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบล กับกลุ่มที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลจะมีค่าเฉลี่ยในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่มีการดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบล

4.5 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมและรายด้านจำแนกตามปัจจัยสนับสนุนการทำงานที่ดำเนินการแบบผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมจำแนกตามภาระโดยรับฟังการฟีกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัด

4.6 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยรวมจำแนกตามภาระโดยรับฟังการฟีกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัด

สวัสดิการที่มีการเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการ สังคมหรือสังคมสงเคราะห์ ด้านการศึกษา ด้านนั้นๆ แต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.6.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับ ผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการ ด้านการศึกษา พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ

4.6.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับ ผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการด้านนั้นๆ พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ

4.6.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับ ผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกันกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ

4.7 ผู้บริหารเทศบาลตำบลในบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ โดยรวมจำแนกตามการเคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ แต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พ布ว่าบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน บทบาทการจัดสวัสดิการที่มีการเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ ด้านการศึกษา ด้านนั้นๆ และ ด้านอื่นๆ แต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.7.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคม หรือสังคมสงเคราะห์กับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ ด้านการศึกษา พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน

4.7.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการ ด้านนันทนาการ พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน

4.7.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน

4.7.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์กับผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนบทบาทการจัดสวัสดิการโดยเฉลี่ยรวม พ布ว่า ผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมฯ ในการทำงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิตรัตน์ ดิศโยธิน⁷ ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชนจังหวัดหนองคาย พบว่า ความรู้ ความเข้าใจขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในชุมชนจังหวัดหนองคาย โดยการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้บุริหาร องค์กรบริหารส่วนตำบลด้านบทบาทภารกิจตามกฎหมาย และด้านการจัดสวัสดิการสังคม ผลการศึกษาพบว่า บทบาทภารกิจตามกฎหมายขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคายที่มากที่สุด และยังสอดคล้องกับแนวคิดของวิเชียร วิทยาจุด⁸ ที่กล่าวว่า คนเรารู้จักจะรับรู้สิ่งที่มากระทุ้น (Stimulus) หรือสถานการณ์เมื่อนองกันแต่เข้าใจแตกต่างกันออกไป นั้นย่ออมแสดงว่าการรับเรื่องราวเข้ามานั้นตอนหนึ่งของการจัดการทางระบบโซสีประสาท โดยผ่านอวัยวะรับความรู้สึก แล้วส่งผ่านต่อไปยังสมอง เพื่อแปลความหมายความเข้าใจในสิ่งที่รับรู้ (Perception) ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลได้ค่อนครونيมาย

2. การศึกษาบทบาทของเทศบาลตำบลในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในพื้นที่จังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านนั้นทนาการ ด้านอื่นๆ ด้านรายได้ และด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็นซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิตรัตน์ ดิศโยธิน⁹ ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีต่อ

⁷ ล.ด.

⁸ ล.ด.

⁹ ล.ด.

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดหนองคาย พぶว่า ความรู้ ความเข้าใจด้านบทบาทภารกิจตามกฎหมายและการจัดสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก บทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคายที่มากที่สุด คือ บทบาทการจัดสวัสดิการด้านรายได้ และบทบาทการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ ส่วนภาพรวมของการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย พぶว่าอยู่ในระดับน้อย ซึ่งแตกต่างจากการวิจัยของ เกษม แก่นบุญ¹⁰ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองบอน อำเภอป่าสัก จังหวัดตราด ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการในการจัดสวัสดิการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและผู้คุ้มครอง มากที่สุด รองลงมาเป็นความต้องการด้านรายได้ ด้านการสร้างปริหารและเครือข่ายเกื้อหนุน ด้านนันทนาการ ด้านบริการสุขภาพและรักษาพยาบาล และยังแตกต่างจากการวิจัยของ ไม่เป้า ธิรานันท์¹¹ ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองน้ำให้กลาโหมคลองล้าน จังหวัดกำแพงเพชร พぶว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและแนวทางปรับปรุงการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลคลองน้ำให้ อำเภอ คลองล้าน จังหวัดกำแพงเพชร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักอาศัย ด้านนันทนาการ ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการสร้างปริหารทางสังคม และเครือข่ายการเกื้อหนุน ในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง และงานวิจัยของ ศราวุธ ไชยทองพันธ์¹² ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านที่พักอาศัยในภาพรวมของการดำเนินการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหาร

¹⁰ เกษม แก่นบุญ. แนวทางในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองบอน อำเภอป่าสัก จังหวัดตราด. 2552.

¹¹ ไม่เป้า ธิรานันท์. การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบอน อำเภอ คลองล้าน จังหวัดกำแพงเพชร. 2552.

¹² ศราวุธ ไชยทองพันธ์. แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย. 2552.

ส่วนตำบลในจังหวัดนราธัยก อยู่ในระดับน้อย โดยมีการจัดบริการด้านที่พักราคาถูกมากที่สุด โดยเฉพาะการส่งเคราะห์เครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ผู้สูงอายุภาพรวมของปัญหาอุปสรรคการดำเนินการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนราธัยอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะด้านการบริหาร ในประเด็นที่ว่า องค์กรมีงบประมาณน้อยไป ทำให้ไม่สามารถจัดสวัสดิการผู้สูงอายุได้ และผลการศึกษาภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธัย ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการปฏิบัติงาน คือ ผู้ปฏิบัติงานความมีการจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน

3. จากการเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และบทบาทของผู้บริหารเทศบาลตำบลจำแนกตามปัจจัยล้วนๆ คด (เพศ, อายุ, การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน) ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีที่มีต่องบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ พบร้า เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่ดำรงตำแหน่งอยู่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และการศึกษา ตำแหน่ง การเคยได้รับการฝึกอบรม หรือได้รับการศึกษาด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ และการเคยได้รับการทำงาน หรือเป็นอาสาสมัครในการทำงานด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ผู้บริหารเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรีที่มีต่องบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุธ ไชยทองพันธ์¹³ ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธัย เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับปัญหา อุปสรรคการดำเนินการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ พบร้า นุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหา อุปสรรคการดำเนินการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่แตกต่างกัน และมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹³ ด.ศ.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และบทบาทของเทศบาลตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาลที่ผ่านการอบรมด้านสวัสดิการสังคมหรือสังคมสงเคราะห์ จะมีผลต่อการรับรู้และบทบาทการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ จึงควรจะจัดหลักสูตรการอบรมหรือสัมมนาให้กับผู้บริหารของเทศบาล ให้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวเพิ่มเติม รวมทั้งจัดทำข้อมูลแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เช่นอนโนน์ให้กับผู้บริหารเทศบาลด้วย

นอกจากนี้ควรจะจัดให้ผู้บริหารเทศบาลได้มีการศึกษาดูงานในพื้นที่หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไปแบบเทศบาลหรืออื่นๆ ที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ เพื่อนำประสบการณ์ดังกล่าวมาปรับใช้ในพื้นที่ของตน

2. จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารเทศบาลมีระดับการรับรู้ต่อบทบาทภารกิจของเทศบาลตำบล เกี่ยวกับกฎหมายของเทศบาลอยู่ในระดับต่ำซึ่งควรจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมายแก่ผู้บริหารเทศบาล เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง เช่น การพิจารณาเทศบัญญัติ และเทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย การถ่ายโอนภารกิจของเทศบาล เป็นต้น

3. จากการศึกษาการจัดสวัสดิการด้านรายได้ ในประเทศไทยที่เทศบาลตำบลมีการให้ทุนประกันอาชีพที่เหมาะสมสมกำหนดผู้สูงอายุนั้น เทศบาลตำบลควรทบทวนและพิจารณาเพิ่มเติมทุนดังกล่าวให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อผู้สูงอายุจะได้มีทุนในการประกันอาชีพที่พอเพียงในการดำรงชีวิตต่อไป

4. จากการศึกษาการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ในประเทศไทยที่เทศบาลมีบริการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้สูงอายุนั้น เทศบาลควรดำเนินการพิจารณาบทวนนโยบายดังกล่าว เพราะค่ารักษาพยาบาลซึ่งรวมถึงค่ายา.rักษาโรค ในปัจจุบันมีการปรับราคาสูงขึ้น ทั้งนี้อาจจะประสบงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้ามาช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง

5. จากการศึกษาการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ในประเทศไทย เทศบาลตำบลจัดศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในเวลากลางวันนั้น เทศบาลตำบลควรจัดให้มีศูนย์ดังกล่าวเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของการบริการ โดยจัดบริการสถานสงเคราะห์ที่พักชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม หรือที่พ้าอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาทางสังคม เช่น ผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัย และควรจัดเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นและทั่วถึง

6. จากการศึกษาการจัดสวัสดิการด้านการศึกษา ในประเทศไทย เทศบาลตำบลจัดให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรให้ความรู้ตามความสนใจและความสามารถของผู้สูงอายุนั้น เทศบาลควรพิจารณาหาช่องทางที่จะนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุดังกล่าวมาถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลัง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมอุบัติ ภาระครอบอาชีพ ศิลปะการแสดง ฯลฯ ที่ควรอนุรักษ์ไว้และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

7. จากการศึกษาการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ ในประเทศไทย เทศบาล ตำบลให้คำแนะนำ บริการ ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีแก่ผู้สูงอายุนั้น พบว่าในปัจจุบันเมื่อผู้สูงอายุประสบปัญหาเกี่ยวกับคดีความต่างๆ มักจะขาดความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งขาดเงินทุนที่จะต้องจ่ายให้กับสำนักกฎหมายเอกชน ต่างๆ เทศบาลตำบลจึงควรพิจารณาช่วยเหลือจัดบริการให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายกับผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น รวมทั้งอาจจัดให้มีการประสานความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย

บรรณานุกรม

- เกษม แก่นนฤมล. แนวทางในการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองบอน อำเภอป่าโอ จังหวัดตราด. วิทยานินพนธ์รุ่งประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- ชลธิชา วิทยานุวัฒน์. ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยของประชาชนบ้านสำโรงหมู่ที่ 2 ตำบลประ升บุษ อำเภอชุมแพ จังหวัดนครราชสีมา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- สุติรัตน์ ดิศยธนิน. บทบาทของค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดหนองคาย. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- ณรงค์ เสิงประชา. มุนชัยกับสังคม. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โอล.เอส.พรินติ้งเฮ้าส์. 2541.
- ไม่เป้า ชีรานันท์. การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- วิเชียร วิทยอุดม. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: บริษัท รี宛如ฟิล์ม และ เท็กซ์ จำกัด. 2547.
- ศราวุธ ไชยทองพันธ์. แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายก. วิทยานินพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.
- สำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี. เทศบาลตำบลในพื้นที่จังหวัดชลบุรี. เว็บ. <http://www.chonburilocal.go.th>. 19 กันยายน 2554.
- Moorhead, G., & Griffin, R.W. *Organizational Behavior: Managing people and Organization*. (2nd ed.). Boston: Houghton-Mifflin, 1998.